

РЕШЕНИЕ

№ 35

гр. М., 01.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – М. в публично заседание на осемнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Аделина Тушева

при участието на секретаря СИЛВИЯ Л. ГЕОРГИЕВА
като разглежда докладваното от Аделина Тушева Гражданско дело №
20231600100459 по описа за 2023 година

Производството е с правно основание чл. 511, ал. 3 във връзка с ал. 2 и с чл. 513 от Кодекса за застраховането /КЗ/ във връзка с чл. 45 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/.

Образувано е по искова молба на П. С. П. от гр. Д., подадена на 30.01.2023г. чрез адвокати Б. Х. и С.И. срещу Сдружение „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи /НББАЗ/ гр. С., с която са предявени обективно съединени осъдителни иски за заплащане обезщетение за неимуществени вреди в размер на 20 000 лева, увеличен в хода на делото на 90 000 лева, частичен от 140 000 лева и обезщетение за имуществени вреди в размер на 5177.82 лева, претърпени в резултат на ПТП, настъпило на 11.10.2021г. в село Д., обл. М., ведно със законна лихва от датата на исковата молба.

От фактическа страна се твърди в исковата молба, че на 11.10.2021 година в с. Д., обл. М. е настъпило ПТП с участието на два товарни автомобила-товарна композиция, управлявана от П. П., с рег. № *** и товарен автомобил, управляван от Е.К. - турски гражданин, роден на XXX г. с рег.№ ***. Вследствие произшествието е пострадал ищецът, като е получил тежки увреждания. Хоспитализиран е веднага в МБАЛ “Д-р Стамен И.” АД, където са констатирани множество наранявания, подробно описани в приложената към исковата молба медицинска документация. След изписването му от болницата в гр.М., същият веднага е бил приет в УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД - гр. П.. Установено, е че причинител на ПТП е Е.К.. Твърди, че във връзка с ПТП-то е образувана пр.пр.№ 5278/2021 година по описа на РП - М.. Твърди, че след лечението си в гр. П. се е наложило да постъпи за лечение в “СБПЛР - Л.” ЕООД и впоследствие в санаториум. В резултат на настъпилото

ПТП и последвалите медицински интервенции е преминал през тежък, изключително болезнен възстановителен период, като към настоящия момент възстановяването му продължава . Същото е много трудно за него, предвид възрастта му, трудността в изпълнение на зададените от рехабилитаторите упражнения и тежкото му емоционално състояние след претърпяното ПТП. Вследствие на инцидента заявява, че не може да спи, изпитва стрес да се качи в автомобил и за него се явява невъзможно да води нормален социален живот. Освен физическите и психическите страдания е напълно зависим от близките си за изпълнение на ежедневни действия, нормални и естествени за всеки един човек. Твърди, че е направил непосилни за него разходи за лечението си в общ размер на 5 177,82 лева, която сума представлява закупени от него лекарства, подлога, плака, винтове, спици, транспорт, гориво и др. Счита, че тази сума представлява нанесени му вреди, които следва да бъдат репарирани. Относно товарния автомобил, управляван от Е.К., с рег.№ *** е била налице към датата на ПТП валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ с HDI SIGORTA A.S, което е видно от полица № T R/054/6228257. Предвид наличието на тази застраховка, на 17.01.2021 г. е депозирал претенция към ответника за заплащане на обезщетение, но такова не му е определено и изплатено .

При така твърдените фактически обстоятелства се иска от съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати обезщетение за причинените му от ПТП, реализирано на 11.10.2021 год. имуществени вреди в размер на 5 177,82 лева, както и обезщетение за неимуществени вреди в първоначален размер 20 000 лева, увеличен в хода на делото на 90 000 лева като частичен иск от 140 000 лева - главница, представляваща претърпени болки, страдания и силен стрес. Обезщетенията се претендират за плащане ведно със законната лихва считано от деня на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане. Претендира разноски .

Ответникът с подаден в срок писмен отговор оспорва предявените искове по основание и размер, като се оспорва допустимостта на иска за заплащане имуществени вреди, поради липса на заявена преди предявяването му претенция по реда на чл. 511,ал.2 КЗ пред НББАЗ. Не оспорва валидността на застрахователното правоотношение, възникнало по силата на застрахователен договор по застраховка „Гражданска отговорност“, „Зелена карта“ за МПС - т.а. влекач марка „XXX“ с турски рег.№ *** и полуремарке, сключен със застрахователна компания „HDI SIGORTA A.S.“, застрахователна полица № 6228257, валиден към датата на ПТП - 11.10.2021 г., както и факта на заявена на 17.01.2022г. претенция за заплащане обезщетение за неимуществени вреди. Оспорва да е налице виновно и противоправно поведение на водача на товарния автомобил XXX с доводи, че произшествието е настъпило по вина на ищеца. При условията на евентуалност навежда довод за съпричиняване вредоносния резултат от ищеца. Оспорва механизма на ПТП и причинната връзка между настъпването му и вредите . Оспорва изцяло претендираните неимуществени вреди по вид и размер, както и твърдяната продължителност и интензитет на болки и страдания и причинната връзка между вредите и ПТП. Оспорва изцяло претендираните имуществени вреди и връзката им с ПТП, като счита

за неоснователни извършените разходи.

Оспорва изцяло претенциите за законна лихва, поради неоснователност на главните искиове.

Доказателствата по делото са писмени и гласни, като са приети заключения по съдебни - медицински и автотехническа експертизи. След преценка на доказателствата в тяхната взаимна връзка и логическо единство, във връзка с твърденията на страните и въз основа на закона, съдът приема за установено следното:

От фактическа страна безспорно е установено, че на 11.10.2021 година в с. Д., обл. М. е настъпило ПТП с участието на два товарни автомобиля-товарна композиция, управлявана от П. П., с рег. № *** и товарен автомобил, управляван от Е.К. - турски гражданин, роден на ХХХ г. с рег. № ***. За така настъпилото ПТП са уведомени органите на реда, като на местопроизшествието пристигнал екип на ОД на МВР М. и екип на Спешна медицинска помощ. Полицейските служители съставили Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 1023-552/11.10.2021г., според който произшествието е настъпило по вина на водача на турския товарен автомобил, който се е движел по пътя с несъобразена с пътните условия скорост и на десен завой при мокра пътна настилка се удря челно в насрещно движещия се товарен автомобил, управляван от ищеца. На Е.К. е съставен акт за установяване на административно нарушение. Образувано ДП 1090/2021г по описа на РУ на МВР М., прокурорска преписка 5278/2021г., като видно от писмо от 18.07.2023г. на РП М. /л. 220/ са предприети действия за привличане към наказателна отговорност Е.К. за това, че поради нарушаване правилата за движение по пътищата /чл. 21 от ЗДвП – движение със скорост, превишаваща пределно допустимата за конкретния пътен участък/ причинил по непредпазливост средна телесна повреда на П. С. П. –счупване на таза вляво и счупване на ходилото на долен ляв крайник. От заключението на приетата по делото съдебна автотехническа експертиза, обективно и компетентно дадено, неоспорено от страните се установява, че произшествието е настъпило в село Д., като турският тир се е движил в населеното място със скорост от 82 км/ч с посока на движение от гр. М. към град В., като при десен завой и мокра пътна настилка навлязъл в насрещната пътна лента, където се е движел управлявания от ищеца товарен автомобил с посока на движение от гр. В. към гр. М. и между двата автомобиля настъпил челен удар. Установено е по делото, че мястото на удара е в лентата за движение на управлявания от ищеца товарен автомобил. Скоростта на движение на управлявания от ищеца товарен автомобил е била 45.5 км/ч., като ищецът е направил опит да избегне удара, отклонявайки се вдясно. За населено място разрешената скорост е 50 км/ч, като турският гражданин се е движел със скорост 82 км/ч, с което е нарушил изискванията на чл. 21, ал. 1 ЗДвП. С навлизане в насрещната пътна лента е допуснато нарушение и на чл. 44, ал. 1 ЗДвП. Безспорно е установено по делото, че причина за настъпилото ПТП е поведението на водача на турския тир Е.К., който се е движел в населено място със скорост над разрешената и съобразена с мократа пътна настилка, като при десен завой навлязъл в насрещната пътна лента и настъпил челен удар в правомерно движещия се в тази лента с разрешената за населеното място скорост товарен автомобил,

управляван от ищеца. Ударът е откъм предната лява част на кабината на управлявания от ищеца автомобил, като интензитета и посоката на инерционните сили е напред и наляво към вратата откъм водача.

П. П. е откаран по спешност и хоспитализиран в МБАЛ „Д-р Стамен И.“ АД гр. М. в отделение по ортопедия и травматология с оплаквания от болки в лява тазобедрена става и ляво стъпало, ляв долен крайник в пълна функционална немощ. Обективно е установено от приложената епикриза- жестока болка на ниво тазобедрена става и ляво стъпало, на ниво ляво стъпало тежка деформация и разкъсно-контузна рана плантарно 10см. От Ro гр. Фрактура луксация на лява тарзална става. Луксация на тазо-метатарзалните стави. Луксация на метатарзо-фалангиалните стави на II, III, IV пръсти в ляво. След постъпването в отделението е поставен на директна екстензия, като е започнала подготовка за оперативно лечение. На 12.10.2021 г. е изписан по негово желание с оглед местоживеенето му в гр. Д., като на същата дата е приет УМБАЛ „Свети Георги“- ЕАД - гр.П.. Престоят му в тази болница е до 25.10.2021г. Извършени са две операции – на 14.10.2021г. относно счупването на ляво ходило и на 19.10.2021г. относно счупване на лява тазобедрена става с открито наместване на фрактурите и вътрешна фиксация –метална остеосинтеза на счупените кости. Лявото стъпало е гипсирано с препоръки гипсът и поставените киршнерови игли да се свалят след два месеца. По отношение фрактурата на тази препоръките за постелен режим един месец. За периода 02.02.-09.02.2022г. ищецът е провел в Отделение по физикална терапия и рехабилитация на „СБПЛР - „Л.“ ЕООД гр.Л. лечение поради болезнени и ограничени движения до невъзможни в лявата ТБС, силно нарушена походка с помощно средство – проходилка на равен терен и на кратко разстояние, като е установено умерено изразена хипотрофия и хипотония на левите мускули глутеи медиус и максимус. След проведеното лечение е изписан с незначително подобрене – леко намаляла болка и обучен за правилно ходене с проходила, видно от приложената на л. 12 от делото епикриза. За времето от 21.05.2022г. до 28.05.2022г. отново е провеждал физиотерапия и рехабилитация в „СБР- Национален комплекс“ ЕАД, филиал Баните поради увреждания на лумбо-сакралните коренчета. Установени са спонтанна и палпаторна болезненост и ограничени движения в поясно-кръстния дял на гръбначния стълб, изразен двигателен дефицит, изразен вертебрален синдром, изгладена лумбална лордоза, положителни разтежни симптоми, хипотрофия на мускулатурата на двата крайника, отслабени сихожилни и надкостни рефлексии, изразена мускулна контрактура.

От заключението на вещото лице д-р И.Д., съдебен лекар, изготвено на база медицинските документи приложени по делото и след личен преглед на ищеца на 19.08.2023г. се установява, че при процесното ПТП ищецът е получил следните увреждания: Контузия /натъртване/ в областта на дясна ключица и дясна раменна става; Травма в областта на таза с многофрагментно счупване на костите му в ляво /с фрактурни линии в областта на горния и долния клон на срамната кост, на илеопубичната еминенция, на границата между срамната /пубисната/ и седалищната /ос исхии/ кости, както и на гаванковидна ямка с изразено разместване на фрагментите и травматични промени в

прилежащите мускулни групи; Травма в областта на ляво ходило с голяма разкъсно-контузна рана по долната му повърхност, със счупване на задходилни и предходилни кости и с изкълчване на ставите между тях, както и с изкълчване на метатарзо-фалангеалните стави на II-ри, III-ти и IV-ти пръсти. По повод травмите - счупванията на костите в областта на таза вляво и на ляво ходило ищецът е бил лекуван и оперативно, като е правена метална остеосинтеза на счупените кости /поставяне на метал за фиксация на костните фрагментни/, като металните части в областта на таза към момента на изготвяне на експертизата не са отстранени. Счупванията на тази и лявото ходило са довели до трайно затруднение движението на снагата и на долния ляв крайник за срок над един месец. Към датата на прегледа на ищеца на 19.08.2023г., почти две години след инцидента, е установено, че левият крайник е леко скъсен, с видимо намален обем на мускулатурата, придвижването на ищеца е с патерици на сравнително къси разстояния. Видими са трайни белези от проведеното оперативно лечение – в областта на долната предна част на корема, на левият хълбок, на страничната повърхност на таза в ляво, на лявата колянна става и ляво ходило, които променят първоначалният вид на тези области като ги загрозяват. Според вещото лице установените травматични увреждания са получени по механизма на удари с или върху твърди тъпи или тъпоръбести предмети и добре отговарят да са получени в условията на станалото ПТП - като травми в тежкотоварен автомобил /ТИР/ блъснат челно от друг тежкотоварен автомобил. Изводите на вещото лице по медицинската експертиза относно начина на получаване на травмите се подкрепят от заключението на автотехническата експертиза, в което е отразено, че при челния удар интензитета и посоката на инерционните сили на удара са в предна лява част на кабината и към вратата на водача на товарния автомобил, управляван от ищеца. Установява се в заключението, че от получените травми и от проведеното оперативно лечение пострадалият П. С. П. несъмнено е търпял и значителни болки и страдания, които продължават и към момента на изготвяне на експертизата, като същият е имал и има и значителни затруднения в дейностите от ежедневието живот. При изслушване на експерта в с.з. на 12.09.2023г. заключението е допълнено, като е посочено, че към момента възстановителният период не е приключил и не се знае изходът какъв ще бъде поради налични изменения в лявата тазобедрена става, като най-вероятно ще се наложи смяна на ставата. Остеосинтезата не е премахната, което пречи на извършване на ЯМР за установяване конкретните изменения, а самата метална плака създава значително неудобство и болки. Вещото лице установява, че поради травмата в лявата тазобедрена става, то ищецът се принуждава да я щади, което натоварва дясната тазобедрена става и изпитва болки и в двете стави. Прегледът вещото лице е извършило в П., поради затруднения за ищеца да пътува на дълги разстояния.

От приложените по делото болнични листове се установява, че за периода 12.10.2021г.- 07.07.2022г. ищецът е бил временно нетрудоспособен да изпълнява трудовите си функции като шофьор на товарен автомобил международни превози в Т. ЕООД гр. П.. С експертно решение на ТЕЛК при МБАЛ „Св. Екатерина” - Д.” ЕООД № 90858 от 24.10.2022г. на ищеца е определена за срок от една година 50 % трайна нетрудоспособност с водеща диагноза „Друга първична коксартроза“, като в мотивите е посочено Коксартрозис

син. тежка степен след фрактура ацетабули синистра. Ст. пост остеосинтезис - м. 10.2021г.. С експертно решение на същата ТЕЛК от 12.10.2023г. трайната нетрудоспособност поради същата водеща диагноза е определена на 62 % за срок от една година, като 40 % са за състояние след счупване на тазовия пръстен и остеосинтеза .

От показанията на св. Г.П. , съпруга на ищеца, се установява, че в болницата в М. съпругът ѝ бил на легло с обездвижен крак на екстензия, като ѝ казали, че му предстоят ред операции. Наложило се да го придвижат до П., тъй като в М. казали, че нямата подходяща апаратура за операциите. В болницата в П. е оперирано първо ходилото, а после и таза, на който са поставили метални шини. По време на болничния престой е била с него като придружител. След изписването са го закарали до дома му в Д., дълго време е бил на легло , с много болки , не можел да става и да се обслужва сам . За физиологичните нужди използвал тоалетен стол. Изписан е от болницата с конците, което наложило наемане на частно медицинско лице, което да му прави превръзки на операциите, махане на конците, което създавало допълнителни затруднения . Раздвижването му било трудно , започнал с проходилка, изпитвал и все още изпитва болки, трудно се движи. Около година и три - четири месеца бил с проходилката, после с две патерици да се движи, а сега е с една патерица. Кракът му е скъсен , ползва ортопедични обувки . Белезите от операцията са видими и го притесняват. Станал по затворен, притеснява се да излиза между хората, депресира се. Когато свидетелката е на работа, а той остава сам въщи, се чувства притеснен, плаче за случилото се. Постоянно сънува, стряска се на сън. Преди катастрофата бил физически здрав, работел, помагал много въщи, а сега за всичко разчита на съпругата си , включително за къпане , не може сам да се обслужва и все още има болки и приема обезболяващи. Не може да шофира дори лек автомобил, тъй като няма сила в левия крак. Металните планки много му пречат, не може да се направи ЯМР. Предстоят му още операции за възстановяване на таза.

От показанията на св. Д.Д., приятел и съсед на ищеца, се установява, че е придружил съпругата му до болницата в М.. Видял П. П., който изглеждал трагично- бил неподвижен, целият в синини, състоянието му било много тежко. Транспортирали го веднага до П., тъй като лекарят в М. , казал, че нямат техника за операциите на ходилото и таза Наели частна линейка и на 12.10.2021г. е закаран в болницата в П., където претърпял две операции. След изписването е закаран в медицински транспорт до дома му в Д., където дълго се възстановявал. За обработка на раните от операциите наели частен лекар, тъй като започнали да гноят. Около година бил неподвижен. После започнал рехабилитации. П. много се променил. Преди инцидента бил веселяк, много енергичен, работлив, физически здрав, можел да върши всякаква работа . След инцидента положението му е тежко, затворил се е в себе си, не иска да вижда хора и да излиза по заведения , изпаднал в тежка депресия, срамува се от състоянието си, белезите от операциите го притесняват, чувства се половин човек. Не може да шофира, все още изпитва болки и пие обезболяващи, не може да се вози в кола на големи разстояния. Много му е трудно всичко.

При преценка така събраните гласни доказателства по реда на чл. 172 ГПК, съдът

приема, че същите са обективни, възпроизвеждат лично възприети от свидетелите обстоятелства, като са подкрепени от събраните по делото писмени доказателства и заключение на СМЕ, поради което и съдът ги приема за достоверни и изцяло ги кредитира.

Безспорно е по делото, че по отношение т.а. влекач марка „XXX” с турски рег.№ *** и полуремарке е налице застраховка „Гражданска отговорност“, „Зелена карта“ за МПС - сключен със застрахователна компания „HDI SIGORTA A.S.“, застрахователна полица № 6228257, валиден към датата на ПТП - 11.10.2021 г..

С писмена претенция вх.№ 2-1859/17.11.2021г. ищецът е поискал от ответното сдружение заплащане на обезщетение за неимуществени вреди от процесното ПТП, като с писмо изх. № 1-0127/25.01.2022г. са изискани документи до представянето на които ответникът е заявил, че няма основание за заплащане обезщетение. В хода на делото е представена и покана до НББАЗ от 25.09.2023г., с която е заявена претенция за заплащане обезщетение за претърпени от процесното ПТП имуществени вреди.

По делото са приложени фактури и касови бонове за платени от ищеца плаки, винтове и спици, такси за болничен престой, медицински транспорт, гориво, лекарства и санитарни материали.

При така установената от събраните по делото доказателства фактическа обстановка, от правна страна съдът приема следното:

Предявените иски са с правно основание чл. 511, ал.3 във връзка с ал.1, т.2, чл. 513 КЗ и чл. 45 ЗЗД.

Установено е, че процесното ПТП е настъпило на територията на РБългария с участие на товарен автомобил с турска регистрация, с валидна застраховка ГО, сключена с турски застраховател с валиден сертификат "Зелена карта", като пред НББАЗ е предявена на 17.11.2021г. и приета претенция за плащане обезщетение за търпени от ищеца неимуществени вреди при липса на данни за кореспондент на чуждия застраховател в РБ.

Предпоставките за съдебно предявяване на претенциите за обезщетение са уредени в чл. 511, ал. 3 КЗ, според които в случаите по чл. 511, ал. 1 КЗ увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда само ако Бюрото не се е произнесло по подадената претенция в срока по чл. 496, ал. 1, отказано е изплащане на обезщетение или ако увреденото лице не се е съгласило с размера на обезщетението, като съответно се прилага чл. 380. По делото е установено, че ищецът е заявил искане пред Бюрото за заплащане обезщетение за неимуществени вреди, като в тримесечния срок по чл. 496, ал.1 КЗ такова не е определено и изплатено, поради липса на доказателства за влязла в сила присъда, установяваща вината на турския водач. В хода на делото е представена и заявена пред Бюрото на 25.09.2023г. претенция за заплащане обезщетение за търпените имуществени вреди, по която също липсва произнасяне в тримесечния срок. Несъмнено факта на заявена на 25.09.2023г. претенция е такъв с правно значение за предявения иск за заплащане на обезщетение за имуществени вреди и съгласно чл. 235, ал. 3 ГПК следва да бъде съобразен от съда като обуславящ допустимостта на този иск.

По отношение пасивната легитимация на ответника е приложима разпоредбата на чл. 513, ал. 1 КЗ, според която в случаите на съдебен иск, произтичащ от застрахователно събитие по чл. 511, ал. 1 или 2, и при спазване на реда по чл. 511, ал. 3 бюро е единствено процесуално легитимирано пред компетентния български съд.

Основателността на исковите претенции предполага установяване осъществяване от водача на турския товарен автомобил деликт по смисъла на чл. 45 от ЗЗД, в причинна връзка с който ищецът е претърпял увреждания, вида и тежестта на уврежданията, търпените от ищците болки и страдания, извършените разходи във връзка с лечението им в причинна връзка с деликта, съответно какъв е справедливият размер на обезщетението за претърпените неимуществени вреди.

С договора за застраховка "Гражданска отговорност" застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в договора сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди. С чл. 380, ал. 1 от КЗ е предвидено задължение на лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция като предостави пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя. В случая това задължение е изпълнено.

Материалноправни предпоставки за уважаване предявените искове са наличие на валидно застрахователно правоотношение и настъпване на застрахователно събитие – непозволено увреждане/ деликт/- виновно извършено противоправно деяние в причинна връзка с което ищецът търпи вреди.

Наличието на застрахователно правоотношение е установено по делото и не е спорно между страните. Националното бюро на българските автомобилни застрахователи изпълнява функциите на представително национално бюро – член на бюрата от системата "Зелена карта". То е компетентно да уреди претенциите на пострадали лица, вместо чуждестранния застраховател, за настъпило произшествие на територията на Република България, причинено по вина на водач на МПС, застрахован по международната система за автомобилна застраховка на "Гражданска отговорност" – "Зелена карта", съгласно националното законодателство на посетената държава.

Установено е и противоправно поведение на водача на товарния автомобил влекач марка „XXX” с турски рег.№ *** и полуремарке Е.К., който при управление на автомобила е допуснал нарушение на чл. 21, ал. 1 и чл. 44, ал. 1 ЗДвП в причинна връзка с процесното ПТП – управлява е автомобила със скорост 82 км/ч при разрешената такава за населеното място 50 км/ч, като поради високата скорост при десен завой е навлязъл в несрещната пътна лента, в която правомерно се е движел управлявания от ищеца товарен автомобил.

В причинна връзка с реализираното ПТП ищецът е претърпял установените по делото травматични увреждания.

Предвид гореизложеното съдът приема за установен фактическият състав на чл. 45 от ЗЗД, основание за заплащане на причинените от непозволено увреждане вреди –

извършено на 11.10.2021г. виновно и противоправно деяние , в резултат на което на ищеца са причинени травматични увреждания, съответно исковете са установени по основание.

Относно размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобрази следното:

Неимуществените вреди , които подлежат на обезвреда , представляват обичайните негативни изживявания от деликта – търпени от пострадалия вследствие от непозволеното засягане на здравето му болки и страдания , като размерът им с оглед чл. 52 от ЗЗД се определя по справедливост. Съдебната практика приема като критерии за определяне на справедливо обезщетение житейски оправданото и утвърденото в практиката обезщетение за аналогични случаи, но съобразени с конкретния случай. За да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт болки и страдания, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, като се съобразят характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди, означава да бъде определен от съда онзи точен, според съществуващата в страната икономическа обстановка, паричен еквивалент, на всички понесени от конкретното увредено лице емоционални, физически и психически болки, неудобства и сътресения, които съпътстват живота му за определен по-кратък или по-продължителен период от време.

По отношение размера на обезщетението за неимуществени вреди , съдът приема следното:

В причинна връзка с процесното ПТП ищецът е получил контузия /натъртване/ в областта на дясна ключица и дясна раменна става, Травма в областта на таза с многофрагментно счупване на костите му в ляво /с фрактурни линии в областта на горния и долния клон на срамната кост , на илеопубичната еминенция , на границата между срамната /пубисната/ и седалищната /ос исхия/ кости, както и на гаванковидна ямка с изразено разместване на фрагментите и травматични промени в прилежащите мускулни групи, травма в областта на ляво ходило с голяма разкъсно-контузна рана по долната му повърхност, със счупване на задходилни и предходилни кости и с изкълчване на ставите между тях, както и с изкълчване на метатарзо-фалангеалните стави на II-ри, III-ти и IV-ти пръсти. По повод счупванията е претърпял операция под спинална анестезия за наместване счупванията на костите на ляво ходило с поставена вътрешна фиксация с гипсиране на ходилото. След пет дни е претърпял и операция на таза под обща анестезия с поставени метална остеосинтеза на счупените кости /поставяне на метал за фиксация на костните фрагменти/, като металните части в областта на таза към настоящия момент не са отстранени. Болничното лечение е било 24 дни, като е изписан с гипс на ляво ходило, свален вероятно след два месеца според предписанията в епикриза , когато са премахнати и

поставените киршнерови игли. Поради фрактурата на таза в рамките на един месец е следвало да бъде на легло, последвано от поетапно раздвижване първоначално с проходилка , след това с две патерици, а към настоящия момент придвижването му е с една патерица. При така установените травми движението на снагата и долния ляв крайник са били невъзможни за период над два месеца. За период от 8 месеца ищецът е бил временно нетрудоспособен, а към настоящия момент му е определена и 62 % трайна нетрудоспособност, 40 % от които са в причинна връзка със счупването на таза. И двете травми са причинили силни болки , значителни по интензитет по време на болничния престой и в периода на раздвижване, като към настоящия момент болките не са отшумели. Липсва пълно възстановяване от травмата на таза, левият крайник е леко скъсен, като ищецът все още изпитва затруднения в придвижването си , ползва патерица, щади левия крайник и натоварва десния, което води до болки и в двете тазобедрени стави. С оглед възрастта на ищеца , 64 години към датата на ПТП , въпреки проведените в рамките на по 7 дни процедури за рехабилитация и физикална терапия , прогнозите за пълно възстановяване са неблагоприятни, развил е коксартроза, като според вещото лице по СМЕ най-вероятно ще се наложи смяна на засегнатата тазобедрена става. Видими са трайни белези от проведеното оперативно лечение – в областта на долната предна част на корема, на левият хълбок, на страничната повърхност на таза в ляво, на лявата колянна става и ляво ходило, които променят първоначалният вид на тези области като ги загрозяват. Ищецът не може да упражнява професията си на шофьор, изпитва затруднения при продължително ходене, бързо се уморява, като качеството на живот е значително влошено в сравнение с това преди инцидента, когато е работел като шофьор, бил жизнен и активен, грижел се е за дома си и семейството. Вследствие получените увреждания , проведеното лечение , бавното му и трудно възстановяване ищецът бил силно стресиран и обезверен , бил отчаян , изгубил духа си, чувства се половин човек, изпитва неудобства от това, че е в тежест на близките си.

С оглед установените увреждания , периода на възстановяване , възрастта на ищеца , 64 години към датата на ПТП, претърпените физически и психически страдания и неудобства, които включват физически болки, затруднения при предвижването, стрес , промяна в обичайния начин на живот , обичайната продължителност на психологическите и емоционални преживявания , вследствие инцидента , обстоятелството , че към настоящия момент все още не е възстановен напълно и продължава да изпитва болки и затруднения при движение, като качеството му на живот трайно е влошено и прогнозата за възстановяването му е неблагоприятна , то съдът приема сумата 120 000 лева за справедлив размер на обезщетението за физическите болки и психическите страдания . Искът е предявен в размер на 90 000 лева , като частичен от 140 000 лева, поради което и следва да бъде уважен в предявения размер, ведно със законната лихва, поискана от датата на исковата молба.

По иска за заплащане обезщетение за имуществени вреди, съдът приема следното:

От приложените по делото фактура от 18.10.2021г. и от 13.10.2021г. с касови бонове се установява, че във връзка с оперативното лечение ищецът е направил разходи за стандартна реконструктивна плака на стойност 2730 лева и винтове и спици на стойност

1045 лева. За болничния престой е платена потребителска такса от 58 лева и такава от 50.40 лева за придружител. 500 лева са платени за медицински транспорт за придвижване на ищеца от болницата в гр. М. до болницата в гр. П. . 98 лева такси са платени от него във връзка с лечението му в СБР Национален комплекс , филиал Баните . Общо установените разходи направени от ищеца в причинна връзка с получените от процесното ПТП увреждания са на стойност 4481.40 лева. Относно останалите приложени с исковата молба касови бонове за зареждане на гориво на различни бензиностанции и за закупуване на медикаменти и други стоки не се установява да е налице пряка причинна връзка с процесните увреждания, поради липса на доказателства, установяващи такава, поради което и не представляват разходи, които да подлежат на обезщетяване. Съдът приема искът за заплащане обезщетение за имуществени вреди за доказан и основателен до размер 4481.40 лева . С исковата молба се иска присъждане на това обезщетение , ведно със законна лихва от подаването ѝ. Доколкото допустимостта на този иск е настъпила в хода на делото с предявяване пред ответника извънсъдебна претенция за заплащане това обезщетение на 25.09.2023г., то законна лихва върху обезщетението се дължи от тази дата съгласно чл. 429,ал. 3 във връзка ал.2,т.2 КЗ.

Възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат поради допуснати от ищеца нарушения на правилата за движение по пътищата , съдът намира за недоказано и като такова неоснователно.

Съгласно чл. 51,ал. 2 от ЗЗД обезщетението за вреди от непозволено увреждане може да се намали ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване . Приносът на увредения като обективен елемент от съпричиняването може да се изрази в действие или бездействие , но всякога поведението му следва да е противоправно и да води до настъпване на вредоносния резултат , като го обуславя в някаква степен. По делото не е установено ищецът като водач на товарния автомобил, участвал в ПТП-то да е допуснал твърдените от ответника нарушения на правилата за движение по пътищата.

При този изход на спора и на основание чл. 78,ал. 1 ГПК ищецът има право на разноски. Същият обаче е освободен на основание чл. 83,ал.2 ГПК от заплащането на такси и разноски по делото.

На основание чл. 38,ал.2 във връзка с ал. 1 от Закона за адвокатурата на упълномощеното от ищеца адвокатско дружество „Х., И. & Партньори“ , представлявано от адвокати Б. Х. и С.И., осъществили безплатно процесуалното представителство по делото, видно от приложените договори за правна защита и съдействие, следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в минимален размер 8598 лева, определен за всеки един от предявените искове във връзка с чл. 2,ал. 2 и ал. 5 и чл. 7,ал. 2,т.2 и т. 4 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

На основание чл. 78,ал.6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на съда държавна такса в размер на 3779.26 лева съобразно уважените искове, както и сумата 600 лева разноски , платени от бюджета на съда.

Искът за имуществени вреди е неоснователен за сумата 696.42 лева , което

обосновава право на ответника на разноси с оглед чл. 78,ал.3 ГПК. Такива са направени по двата иска в размер на 200 лева платен депозит за вещо лице и платено адвокатско възнаграждение в размер на 13404 лева с ДДС . При съобразяване общия размер на предявените иски и отхвърления частично такъв, то на ответника се дължат разноси в размер на 95 лева. Възражението на ищеца за прекомерност на платеното от насрещната страна адвокатско възнаграждение съдът намира за неоснователно. Платеното такова без ДДС е 11 170 лева при минимален размер 8668 лева и е съответно на фактическата и правна сложност на спора, предвид наведените от ответника възражения, събраните по делото доказателства и проведени съдебни заседания.

Водим от гореизложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА СДРУЖЕНИЕ „НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ“, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул.Г. № *,ет.* да заплати на П. С. П. , ЕГН *****, с адрес гр. Д. , ул. Ч. № * сумата 90 000 лева , заявена като частичен иск от общо 140 000 лева обезщетение за неимуществени вреди от травматични увреждания в резултат на ПТП, реализирано на 11.10.2021 г. по вина на водача на товарен автомобил влекач марка „XXX“ с турски рег.№ *** и полуремарке Е.К. , ведно със законната лихва върху горната сума, считано от 30.01.2023г. до окончателното изплащане, както и да му заплати сумата 4481.40 лева обезщетение за имуществени вреди, търпени в резултат на горното ПТП, ведно със законната лихва от 25.09.2023г. до окончателното изплащане, като ОТХВЪРЛЯ иска за имуществени вреди над уважения до предявения размер от 5177.82 лева, КАТО НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ОСЪЖДА СДРУЖЕНИЕ „НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ“, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул.Г. № *,ет.* да заплати на основание чл. 38,ал.2 ЗА на Адвокатско дружество „Х., И. & Партньори“, Булстат ***, представлявано от адвокати Б. Х. и С.И. адвокатско възнаграждение в размер на 8598 лева.

ОСЪЖДА П. С. П. , ЕГН *****, с адрес гр. Д. , ул. Ч. № * да заплати на СДРУЖЕНИЕ „НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ“, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул.Г. № *,ет.* сумата 95 лева разноси по делото.

ОСЪЖДА СДРУЖЕНИЕ „НАЦИОНАЛНО БЮРО НА БЪЛГАРСКИТЕ АВТОМОБИЛНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ“, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. С., ул.Г. № *,ет.* да заплати на основание чл. 78,ал.6 ГПК по сметка на Окръжен съд М. , в

полза на бюджета на съдебната власт държавна такса в размер на 3779.26 лева с оглед уважените искиове, 600 лева разноски по делото, както и 5 лева държавна такса при служебно издаване на изпълнителен лист.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Апелативен съд гр. С. с въззивна жалба в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – М.: _____